

Diagnoza potrzeb edukacyjnych
Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych
im. Jana Pawła II w Lipsku

Lipisko, wrzesień 2023

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	3
I.1.	Przesłanki opracowania dokumentu oraz jego zakres.....	4
II.	Diagnoza.....	5
II.1.	Przyjęta metodyka prac nad diagnozą.....	5
II.2.	Polityki i strategie.....	6
II.3.	Jakość kapitału ludzkiego.....	7
II.4.	Inteligentne specjalizacje i ich rozwój.....	9
II.5.	Historia szkoły.....	10
II.6.	Charakterystyka szkoły i współpracujących z nią instytucji.....	11
II.7.	Finansowanie szkoły.....	14
II.8.	Wyposażenie szkoły.....	14
II.9.	Efekty kształcenia, wyniki egzaminów.....	15
III.	Analiza badań ankietowanych.....	17
III.1.	Preferencje, wybory i postawy uczniów i nauczycieli w kontekście jakości zasobów szkoły.....	17
IV.	Wnioski i rekomendacje wynikające z ujawnionych preferencji uczniów i nauczycieli szkoły w kontekście lokalnego rynku pracy reprezentowanego przez ankietowanych pracodawców.....	18
V.	Zakończenie.....	19

I. Wprowadzenie

Szkolnictwo zawodowe jest ważnym elementem kształcenia przyszłych kadr dla gospodarki narodowej. Na rynku pracy istnieją setki wakatów m. in. dla ślusarzy, spawaczy, robotników budowlanych, mechaników samochodowych, elektromechaników, sprzedawców, fryzjerów, kucharzy, kelnerów, krawcowych oraz szwaczek. Absolwenci szkół zawodowych mają znaczną konkurencję na rynku pracy jeśli zaraz po zakończeniu szkoły średniej decydują się na podjęcie zatrudnienia. Spora konkurencją są dla nich ich koledzy i koleżanki którzy oprócz wykształcenia kierunkowego posiadają dodatkowe kursy i szkolenia oraz inne kwalifikacje rynkowe.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku nieustannie modernizuje ofertę kierunków kształcenia na podstawie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy. Dane pobierane są z Wojewódzkiego i Powiatowego Urzędu Pracy, danych statystycznych dotyczących zawodów nadwyżkowych i deficytowych na rynku pracy.

Ograniczeniem przy modernizacji oferty kształcenia jest wyposażenie bazy dydaktycznej do kształcenia praktycznego w zawodach:

- technik żywienia i usług gastronomicznych
- technik informatyk
- technik programista

Oferta kształcenia szkoły i jej ciągła modernizacja pod kątem potrzeb rynku pracy wpływa na dobre przygotowanie uczniów do podjęcia pracy. Specyfiką powiatu lipskiego jest to, że gospodarka oparta jest na rolnictwie, usługach i produkcji zarówno spożywczej jak i metalurgicznej.

Z analiz Barometru zawodów wynika że ww. kierunki kształcenia w zawodach są w równowadze popytu i podaży w powiecie Lipskim. Zgodnie z danymi GUS na koniec lipca 2023 r. wskaźnik stopy bezrobocia wynosił:

- dla Warszawy – 1,3%
- dla województwa mazowieckiego – 4,0%
- w Polsce – 5,0%

Zgodnie z Barometrem zawodów Warszawa i jej okolice charakteryzują się dużym zapotrzebowaniem na absolwentów w powyższych zawodach. Absolwenci znajdują zatrudnienie nie tylko na terenie powiatu lipskiego ale również w firmach zlokalizowanych w okolicach Warszawy lub Warszawie. W Warszawie świetnie rozwinięte są usługi i handel, rośnie sektor BPO/SSC, pojawiają się liczne innowacyjne startupy.

Uczniowie są zainteresowani dodatkowymi i efektywnymi zajęciami z doradcą zawodowym, które pozwolą im przygotować się do samodzielnego działania, podejmowania decyzji dotyczących własnego rozwoju i życia. Rozumieją, że im wcześniej nauczą się świadomego planowania swojego życia tym rezultaty działań będą lepsze a ich wybory bardziej dostosowane do wymagań rynku pracy.

Diagnoza przedstawia potencjały i problemy w **Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku**.

Analiza zawiera diagnozę i potrzeby:

- uczniów, w zakresie potrzeb edukacyjnych,
- nauczycieli, w zakresie diagnozowania potrzeb uczniów i indywidualizacji nauczania,
- szkół, dotyczące remontów, inwestycji oraz wyposażenia dydaktycznego, w tym w narzędzi TIK.

Diagnoza została oparta na:

- analizie danych zastanych w szkole tzw. desk research,
- analizie średnich wyników w powiatach, gminach i województwie opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Warszawie,
- analizie danych statystycznych agregowanych przez Główny Urząd Statystyczny,
- wynikach badań ankietowych prowadzonych drogą elektroniczną.

Niniejszy dokument stanowi podstawę do ubiegania się o zewnętrzne dofinansowanie zadań oświatowych ze środków europejskich oraz dotacji krajowych.

I.1. Przesłanki opracowania dokumentu oraz jego zakres

Główną przesłanką opracowania dokumentu pn.: **„Diagnoza potrzeb edukacyjnych Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku”** jest konieczność przygotowania organu prowadzącego szkoły ponadpodstawowe do skutecznego aplikowania o środki z nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021 - 2027. Głównie chodzi o optymalne wykorzystanie środków z FEMA.07.02 przewidzianych na rozwój szkolnictwa zawodowego. Planuje się, aby środki te były wykorzystane na przedsięwzięcia najbardziej rozwojowe, które opierają się w głównej mierze na posiadanej wizji rozwoju tego rodzaju szkolnictwa oraz diagnozy potrzeb i obszarów deficytowych z uwzględnieniem dotychczasowych efektów wsparcia.

Kolejną przesłanką opracowania niniejszego dokumentu jest konieczność zbadania na ile szkoły i ich kierunki kształcenia przyczyniają się do rozwoju inteligentnych specjalizacji określonych w Regionalną Strategią Innowacji Województwa Mazowieckiego w zakresie realizacji Celu szczegółowego I „Zwiększenie aktywności innowacyjnej na Mazowszu” oraz wdrażania innowacji, w szczególności w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji. Diagnoza doprecyzowuje koncepcję inteligentnych specjalizacji, wskazując jednocześnie w jakich obszarach i zawodach odbywa się proces kształcenia oraz jaka jest liczba kształconych kadr na potrzeby konkretnych sektorów gospodarki, w tym również tych związanych z inteligentnymi specjalizacjami zwiększającymi aktywność innowacji.

Przygotowanie diagnozy stanowi również ważny element prac nad reformą oświaty

samorządowej w kontekście przemian systemowych, rynku zatrudnienia, sytuacji demograficznej, etc.

Opracowany poniżej dokument stanowi podstawę skutecznych działań zmierzających do wykreowania nowoczesnej szkoły, która byłaby szkołą pozytywnego wyboru dla słuchaczy oraz lokalnego rynku pracy.

Przedmiotem diagnozy jest **Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku**, dla której organem prowadzącym jest **Powiat Lipski**.

II. Diagnoza

W rozdziale tym dokonano analizy otoczenia zewnętrznego funkcjonowania szkoły na rynku lokalnym. Badania o charakterze ilościowym były przeprowadzone przy użyciu kwestionariuszy ankietowych przeprowadzonych pośród słuchaczy, nauczycieli i pracodawców. Spojrzenie z trzech punktów widzenia oceniających skuteczność systemu szkolnictwa ogólnego na poziomie samorządu pozwala na opracowanie rekomendacji dla kierunku w jakim podążać powinno kształcenie ogólne w szkole, wskazując na to, jak absolwenci szkół wchodzący na rynek pracy spełniają oczekiwania i wymagania pracodawców.

II.1. Przyjęta metodyka prac nad diagnozą

Podczas prac nad dokumentem zastosowano następujące metody badawcze: analiza danych zastanych oraz badania ilościowe – w formie wywiadów ankietowych (przeprowadzonych wśród słuchaczy, nauczycieli oraz przedsiębiorców z lokalnego rynku pracy).

Metody badawcze zastosowane podczas prac nad diagnozą zostały podzielone wg źródeł ich pochodzenia:

1. Analiza istniejących danych. W ramach tej metody zostały przeanalizowane dane źródłowe pochodzące z GUS, PUP w zakresie: rynku pracy, gospodarki, ludności, również dane statystyczne będące w zasobach szkoły dotyczące m. in.: liczby słuchaczy, wyników, zdawalności egzaminów, wyposażenia i finansowania szkoły. Analizą objęto również dokumenty strategiczne: Strategię Rozwoju Powiatu Lipnowskiego, Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego, Regionalną Strategię Innowacji Województwa Mazowieckiego. Analiza dokumentów strategicznych miała na celu zbadanie kierunków rozwoju szkolnictwa zawodowego na poziomie zarówno krajowym, regionalnym jak i lokalnym, a także potwierdzenie zgodności kierunków rozwoju wybranego przez szkołę z dokumentami o charakterze nadrzędnym.
2. Badania ilościowe. W metodach ilościowych odpowiedzi badanych nie są interpretowane indywidualnie, lecz zbiorczo. Służy to prezentacji obiektywnych wyników badania oraz szczególnemu zachowaniu anonimowości poszczególnych respondentów. Są to też badania wykonywane na znacznych próbach, w niniejszym przypadku założeniem było objęcie całej populacji badanej. Służy to osiągnięciu jak najwyższej reprezentatywności wyników. Badania ilościowe zostały przeprowadzone:

- w formie wywiadu CAWI (Computer Assisted Web Interviews) – ankiety internetowe wspomagane komputerowo. Dzięki zastosowaniu tego rozwiązania po zakończonym badaniu eksport danych jest bardzo szybki. Badania metodą CAWI zostały przeprowadzone wśród uczniów oraz nauczycieli Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku. Założona wielkość próby badawczej obejmowała minimum połowę uczniów szkoły oraz nauczycieli. Objęcie badaniem uczniów pozwala na dokładne poznanie rzeczywistych potrzeb wszystkich grup interesariuszy.

Analiza danych oraz badania ankietowe miały na celu:

1. określenie potencjału szkół (w tym zaplecza dydaktycznego, środków oraz przygotowania nauczycieli) oraz wskazanie obszarów problemowych i szans rozwojowych;
2. kompleksową ocenę wybranych obszarów działania szkół (ze szczególnym uwzględnieniem sposobu przygotowania ucznia do podjęcia pracy) i zaproponowanie elementów wymagających poprawy bądź kontynuacji;

II.2. Polityki i strategie

Polityka rozwoju szkolnictwa ponadpodstawowego, winna wynikać z opracowanej wcześniej strategii, planów lub programów rozwoju, definiujących obszary wsparcia oraz wskazujących na zakres dostępnych instrumentów finansowych i instytucjonalnych.

Na poziomie wspólnotowym głównym kreatorem polityki w zakresie rozwoju szkolnictwa jest Komisja Europejska i podległa jej Dyrekcja ds. Edukacji i Szkolenia.

Celem wspólnych działań jest m.in. poprawa jakości kształcenia w różnych systemach edukacyjnych; podniesienie wiedzy i umiejętności nauczycieli; dostosowanie programów kształcenia do potrzeb rynków pracy.

Głównym partnerem do współtworzenia, a następnie wdrażania polityki UE na szczeblu krajowym, jest Ministerstwo Edukacji i Nauki. Ministerstwo jest instytucją pośredniczącą we wdrażaniu większości europejskich inicjatyw i programów, odpowiada za treści programowe i jakość kształcenia, a także uczestniczy w systemie zarządzania rozwojem kraju, współuczestnicząc w tworzeniu i wdrażaniu strategii długofalowych, w tym kluczowej z punktu widzenia szkolnictwa – Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Jej głównym celem jest *wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce*. W ramach celu szczegółowego *Podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych* przewidziano realizację m.in. takich strategicznych działań jak: zmiany w treściach nauczania nastawione na kształtowanie postaw proinnowacyjnych, lepsze dopasowanie edukacji i uczenia się do potrzeb nowoczesnej gospodarki, nacisk na kształcenie kompetencji cyfrowych w procesie kształcenia formalnego oraz kierowanie dedykowanych szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Polityka państwa w zakresie rozwoju i modernizacji szkolnictwa znajduje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego – najważniejszym dokumencie programowym, który określa wizję rozwoju oraz cele i kierunki rozwoju województwa. Wśród kierunków

interwencji przewidziano realizację m. in. takich działań jak: wspieranie działań na rzecz uczenia się przez całe życie, służących poprawie wiedzy, kompetencji, umiejętności i zmianom kwalifikacji, w tym na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej, w tym zapewniające efektywne kształcenie branżowe oraz kształtowanie umiejętności kluczowych u uczniów, rozwijanie szkolnictwa (zwłaszcza zawodowego), w tym w zakresie współpracy uczelni, szkół i placówek oświatowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym, podnoszenia kompetencji nauczycieli, unowocześniania bazy dydaktycznej, wsparcia społecznej/wychowawczej roli szkół i placówek oświatowych.

Podstawą do prowadzenia polityki w zakresie rozwoju szkolnictwa na poziomie lokalnym jest „Strategia rozwoju powiatu lipskiego”. Zawarto tu wskazanie „rozwijanie usług w zakresie edukacji”.

Zakłada się, że podnoszenie wykształcenia mieszkańców powinno odbywać się na wszystkich poziomach edukacji i obejmować zarówno proces kształcenia w systemie szkolnym, jak i pozaszkolnym. Szczególna rola w tym zakresie powinna przypaść rozwojowi edukacji ustawicznej, która zintegrowana z tradycyjnym systemem kształcenia, może być skutecznym narzędziem odnawiania kwalifikacji i wiedzy mieszkańców. W ramach powyższego celu operacyjnego mogą być realizowane działania mające na celu: wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży, promocja różnych form edukacji, stworzenie nowoczesnego programu oświaty, w tym szkolnictwa zawodowego.

II.3. Jakość kapitału ludzkiego

Oceniając jakość kapitału ludzkiego w regionie z punktu widzenia wykształcenia jego mieszkańców należy stwierdzić, iż generalnie jest on coraz wyższy.

Oceny kapitału ludzkiego warto również dokonać z punktu widzenia jakości kształcenia i kompetencji nabywanych przez uczniów i absolwentów poszczególnych typów szkół.

Wykształcenie wyższe:

- Powiat Lipski 17,6 %
- Województwo Mazowieckie 33,5%
- Cały kraj 25,2%
- Kobiety (wyższe) 22,3 %
- Mężczyźni (wyższe) 12,7 %

Wykształcenie średnie i policealne:

- Powiat Lipski 34,5 %
- Województwo Mazowieckie 34,6%
- Cały kraj 35,2%
- Kobiety (średnie i policealne) 34,5 %
- Mężczyźni (średnie i policealne) 34,3 %

Wykształcenie policealne

- Powiat Lipski 3,3 %
- Województwo Mazowieckie 3,4%
- Cały kraj 3,3%
- Kobiety (policealne) 4,3 %
- Mężczyźni (policealne) 2,2 %

Wykształcenie średnie ogólnokształcące

- Powiat Lipski 11,4 %
- Województwo Mazowieckie 13,0%
- Cały kraj 11,9%
- Kobiety (średnie ogólnokształcące) 13,7 %
- Mężczyźni (średnie ogólnokształcące) 9,0 %

Wykształcenie średnie zawodowe

- Powiat Lipski 19,8 %
- Województwo Mazowieckie 18,2%
- Cały kraj 20,0%
- Kobiety (średnie zawodowe) 16,5 %
- Mężczyźni (średnie zawodowe) 23,1 %

Wykształcenie zasadnicze zawodowe

- Powiat Lipski 25,3 %
- Województwo Mazowieckie 15,3%
- Cały kraj 21,2%
- Kobiety (zasadnicze zawodowe) 18,7 %
- Mężczyźni (zasadnicze zawodowe) 32,1 %

Wykształcenie gimnazjalne

- Powiat Lipski 2,6 %
- Województwo Mazowieckie 2,8%
- Cały kraj 3,0%
- Kobiety (gimnazjalne) 2,2 %
- Mężczyźni (gimnazjalne) 3,0 %

Wykształcenie podstawowe ukończone

- Powiat Lipski 16,8 %
- Województwo Mazowieckie 10,7%
- Cały kraj 12,3%
- Kobiety (podstawowe ukończone) 18,7 %
- Mężczyźni (podstawowe ukończone) 14,9 %

Wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego

- Powiat Lipski 3,3 %
- Województwo Mazowieckie 3,1%
- Cały kraj 3,1%
- Kobiety (podstawowe nieukończone) 3,6 %
- Mężczyźni (podstawowe nieukończone) 3,0 %

PRACUJĄCY WEDŁUG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W POWIECIE LIPSKIM

(Źródło: GUS, 31.XII.2021)

Pracujący ogółem 100,0%

Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 49,8 %

- Kobiety (sektor rolniczy) 41,0 %
- Mężczyźni (sektor rolniczy) 58,1 %

Przemysł i budownictwo 15,8 %

- Kobiety (sektor przemysłowy) 8,7 %
- Mężczyźni (sektor przemysłowy) 22,5 %

Handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja 7,7 %

- Kobiety (sektor usługowy) 9,0 %
- Mężczyźni (sektor usługowy) 6,6 %

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości 1 %

- Kobiety (sektor finansowy) 1,5 %
- Mężczyźni (sektor finansowy) 0,5 %

Pozostałe 25,6 %

- Kobiety (pozostałe) 39,8 %
- Mężczyźni (pozostałe) 12,3 %

II.4. Inteligentne specjalizacje i ich rozwój

Od roku 2014 nowym priorytetem unijnej polityki spójności jest rozwój inteligentnych specjalizacji, czyli gałęzi gospodarki, w myśl których jest kształtowany rozwój regionu. Temu kierunkowi zostało podporządkowane wydatkowanie znacznych środków strukturalnych Unii Europejskiej – dostępnych w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej do roku 2027.

Inteligentna specjalizacja stanowi wizję rozwoju danego regionu bądź kraju, wykorzystania jego potencjału do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej w gospodarce opartej na rozwoju przedsiębiorstw, kapitale społecznym, jednostkach naukowych i infrastrukturze badawczo-rozwojowej. Tylko projekty wpisujące się w wyznaczone specjalizacje mogą uzyskać dofinansowanie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

Inteligentne specjalizacje dla województwa mazowieckiego: bezpieczna żywność, inteligentne systemy w przemyśle i infrastrukturze, nowoczesny ekosystem biznesowy i wysoka jakość życia.

II.5. Historia szkoły

Historia szkoły średniej w Lipsku sięga połowy XX wieku. W roku szkolnym 1949/50 zorganizowano w Lipsku Społeczny Kurs Szkoły Średniej Ogólnokształcącej dla Dorosłych. Jego kierownikiem został Stefan Bernat. W 1951 roku, decyzją Centralnego Urzędu Szkolnictwa Zawodowego w Warszawie, otwarto dwuletnią Zasadniczą Szkołę Metalową w Lipsku. Jej dyrektorem został Marian Sołkiewicz. Szkoła kształciła w zawodach: ślusarz maszyn rolniczych i ślusarz narzędziowy. Trzy lata później Zasadniczą Szkołę Zawodową w Lipsku przeniesiono do Sienna i połączono z istniejącą tam szkołą zawodową. Staraniem władz oświatowych i gminnych, zgodnie z Zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 31 grudnia 1965 roku, utworzono Technikum Ekonomiczne w Lipsku na podbudowie 7-klasowej szkoły podstawowej. Jego dyrektorem został Henryk Dymczak. W roku szkolnym 1965/66 kształcono w specjalnościach: ogólnoeconomicznej i administracji terenowej. Wtedy też rozpoczęła się budowa szkoły średniej oraz internatu. W 1967 roku Technikum Ekonomiczne przekształcono w Liceum Ekonomiczne na podbudowie 8-klasowej szkoły podstawowej. Ten typ szkoły istniał przez 7 lat. W roku 1968 utworzono Technikum Ekonomiczne dla pracujących na podbudowie 7-klasowej szkoły podstawowej. Zajęcia odbywały się w systemie wieczorowym. Technika Ekonomiczne wykształciły ogółem 444 absolwentów, w tym 56 w technikum dla pracujących. Dwa lata później decyzją Kuratora Okręgu Szkolnego w Kielcach utworzono Zasadniczą Szkołę Zawodową Doksztalającą.

1 września 1971 roku oddano do użytku Internat z nowoczesną kuchnią, pralnią i kotłownią. Dodatkowo w tym roku szkolnym Zasadniczą Szkołę Zawodową Doksztalającą przekształcono

w Zasadniczą Szkołę Zawodową, która kształciła w kierunkach: mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, przetwórstwo owoców i warzyw, mechanik pojazdów samochodowych, rolnik, rolnik mechanizator oraz kształcenie wielozawodowe. Wraz z początkiem roku szkolnego 1973/74 dyrektorem szkół zostaje Kazimierz Zająć. Dokładnie rok później oddano do użytkowania budynek szkoły przeznaczony dla 360 uczniów. Wzniesiono także warsztaty szkolne.

W 1975 roku powstało Średnie Studium Zawodowe, które wygaszono wiosną 1982 roku. Na początku roku szkolnego 1977/78 powstał Zespół Szkół Zawodowych w Lipsku. Od 1979 roku uczniowie mogli kształcić się w nowopowstałym Technikum Mechanicznym o specjalności: budowa maszyn dla pracujących na podbudowie szkoły zasadniczej. 4 lata później powstało Technikum Mechaniczne na podbudowie szkoły podstawowej. Od roku szkolnego 1985/86 lipka placówka oferowała Liceum Medyczne o specjalności: Ochrona zdrowia i pielęgnacja chorych. Kierunek ten wygasł w roku szkolnym 1995/96. Początek lat 90. to jednocześnie początek Liceum Ogólnokształcącego. Profil podstawowy wystartował jesienią 1990 roku. Rok później dyrektorem szkoły został Bogumił Góralski. Wtedy też powstało Liceum Ekonomiczne o specjalności: finanse i rachunkowość. W kolejnym roku szkolnym utworzono Liceum Handlowe o specjalności kształcenia: technik handlowiec, które funkcjonowało do 1999 roku. 1 września 1993 roku

dyrektorem szkoły został Tadeusz Ptak. Dwa lata później powstało Policealne Studium Zawodowe o specjalności: finanse i rachunkowość, które istniało dwa lata. Jesienią 1997 roku utworzono Liceum Zawodowe o specjalności: pracownik administracyjno-biurowy. W roku szkolnym 1998/99 zainteresowani nauką w Liceum Ogólnokształcącym mogli kształcić się w klasie z rozszerzonym językiem angielskim i informatyką. 1 września 1999 roku dyrektorem szkoły został Mieczysław Mejzner.

Z początkiem roku szkolnego 1999/2000 powstało 5-letnie Technikum Ekonomiczne o specjalności: finanse i rachunkowość, Liceum Techniczne o specjalności: pracownik ekonomiczno-administracyjny na podbudowie szkoły podstawowej oraz Technikum Technologii Żywności na podbudowie szkoły zasadniczej. 6 listopada 2000 roku zostały oddane do użytku Warsztaty Szkolne przy ul. Spacerowej. Jesienią 2000 roku powstało Technikum Żywnienia i Gospodarstwa Domowego na podbudowie szkoły podstawowej. Utworzono także w Liceum Ogólnokształcącym profil wojskowy. W 2001 roku utworzono Zbiorcze Liceum Profilowane dla uczniów, którzy nie uzyskali promocji. Pierwszy rok przebiegł bez naboru. 1 września 2002 roku nastąpiło przekształcenie Zespołu Szkół Zawodowych w Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Lipsku.

Wraz z początkiem roku szkolnego 2002/03 utworzono w Liceum Ogólnokształcącym klasy: dziennikarską, menedżerską, technologii informatycznej i wojskową. Liceum profilowane otrzymało specjalności: ekonomiczno-administracyjną, zarządzania informacją, natomiast Technikum kształciło w zawodzie technik żywnienia i gospodarstwa domowego. Chętni kontynuacją nauki

w Zasadniczej Szkole Zawodowej mogli wybrać kierunek wielozawodowy oraz mechanika-operatora maszyn lub mechanika maszyn rolniczych. Wszystkie szkoły przyjmowały absolwentów gimnazjów.

W 2004 roku w Liceum Ogólnokształcącym utworzono klasę ekologiczno-medyczną. 28 września 2004 roku rozpoczęła się procedura wyboru patrona szkoły. Nieco ponad rok później, 30 września 2005 roku Rada Powiatu podjęła jednogłośnie Uchwałę o nadaniu szkole imienia Jana Pawła II. W tym dniu odbyło się także Ślubowanie Klas Pierwszych. 11 listopada 2005 roku papież Benedykt XVI pobłogosławił całą społeczność szkolną z okazji nadania imienia, natomiast 29 marca 2006 roku szkoła została przyjęta do Rodziny Szkół noszących imię Jana Pawła II.

Nową ofertą na rok szkolny 2006/07 była klasa akademicka w Liceum Ogólnokształcącym. 9 czerwca 2006 roku miało miejsce uroczyste wręczenie aktu nadania szkole imienia Jana Pawła II i przekazania sztandaru oraz odsłonięcie miejsca Patrona. 30 listopada 2006 roku zakończyła się budowa nowego kompleksu boisk na miejscu starych warsztatów szkolnych. Od 2008 roku Technikum oferowało klasę w zawodzie technik mechanik. 30 stycznia 2009 roku oddano do użytkowania zmodernizowaną bibliotekę szkolną z czytelnią i multimedialnym centrum informacji. W 2015 r. utworzono kierunek technik informatyk, a w 2021 r. - technik programista. Kierunki te ciąszą się olbrzymią popularnością.

II.6. Charakterystyka szkoły i współpracujących z nią instytucji

Mocną stroną kształcenia zawodowego uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku jest:

- wykwalifikowana kadra posiadająca w większości przygotowanie do nauczania więcej niż jednego przedmiotu,
- kadra pedagogiczna otwarta na doksztalcenie,
- oferta kształcenia jest dostosowana do lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- dobre zaplecze do prowadzenia zajęć,
- odpowiednia kubatura budynków
- zintegrowane środowisko szkolne.

Słabą stroną kształcenia zawodowego jest:

- niewystarczająca ilość nowoczesnych pomocy dydaktycznych do kształcenia zawodowego,
- brak pracowni symulacyjnych dla niektórych zawodów odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy,
- trudności w pozyskaniu do pracy nauczycieli kształcenia zawodowego,
- ograniczenie możliwości uczestnictwa uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, dotyczą one głównie trudności komunikacyjnych (90% uczniów dojeżdża do szkoły).

Najczęstszymi problemami edukacyjnymi procesu nauczania są:

- wykonywanie prawidłowych obliczeń matematycznych/niski poziom umiejętności matematycznych uczniów wynikający często z zaległości z poprzednich etapów edukacyjnych/
- umiejętności analityczne, interpretacja wyników i wyciąganie wniosków przez uczniów,
- odczytywanie oznaczeń graficznych,
- trudności z umiejętnościami praktycznymi na stanowisku pracy,
- czytanie ze zrozumieniem,
- brak wewnętrznej motywacji uczniów do nabywania nowych wiadomości i umiejętności,
- niezadowalająca frekwencja na lekcjach.

Przyczyną powyższych problemów jest brak motywacji i autorytetów dla młodego pokolenia. Uczniowie oczekują od szkoły interesujących zajęć dodatkowych, nowoczesnych technologii, ćwiczeń w warunkach rzeczywistych lub zbliżonych do rzeczywistych, poznawania i korzystania z nowych osiągnięć techniki w zawodach w których się kształcą.

Działania realizowane przez szkołę w celu wyeliminowania zdiagnozowanych problemów:

- prowadzenie zajęć wyrównawczych,
- systematyczne przeprowadzanie egzaminów próbnych,
- współpraca z uczelniami wyższymi w celu uatrakcyjnienia zajęć, podniesienia motywacji uczniów do nauki, udział uczniów w zajęciach na wyższych uczelniach
- organizowanie wycieczek dydaktycznych do firm i gospodarstw w celu poznawania nowych technologii,
- organizacja praktyk i staży w firmach w regionie,

- organizowanie konkursów wewnętrznych i przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach na szczeblu ogólnopolskim,
- udział uczniów w projektach Erasmus+ (praktyki zawodowe i wyjazdy kulturowe),
- realizację przez szkołę różnorodnych projektów podwyższających kompetencje uczniów.

Wielu uczniów boryka się z niepowodzeniami szkolnymi z powodu braku przekonania do wybranego przez siebie kierunku kształcenia.

Przyczyny niepowodzeń karierowych są zazwyczaj złożone, ale wydaje się, że ich źródło tkwi w braku konkretnych kompetencji, które zdobywa się w okresie dorastania. Skutkiem są nieracjonalne decyzje edukacyjno-zawodowe bądź ich unikanie, czyli tzw. bezdecyzyjność.

Często zdarza się że uczniowie nie mieli jakiegokolwiek kontaktu z doradcą zawodowym, a jeżeli już mieli zajęcia wskazują na dość ograniczony zakres jego działań. Uczniowie wskazują że zajęcia z doradcą zawodowym na wcześniejszym etapie edukacyjnym nie przełożyły się na ich poczucie poszerzenia wiedzy o rynku pracy i potrzebach pracodawców.

Współpraca szkoły z pracodawcami, instytucjami rynku pracy, dotyczy głównie odbywania praktyk zawodowych przez uczniów, uczestnictwa uczniów w szkoleniach. Celem praktyk jest pokazanie praktycznych aspektów pracy czyli pokazania wiedzy w działaniu.

Praktyki/staże

Branża	Nazwa pracodawcy	Adres pracodawcy
Gastronomia	Karczma Saganek	27-300 Lipsko, Gołębiów 31
	Centrum Edukacyjno – Formacyjne,	05-850 Ożarów Mazowiecki ul. Kilińskiego 20
Informatyka	NET-KONT@KT s.c. P.Janicki i M. Pastuszka	27-300 Lipsko, ul. 1 Maja 18
	Jarosław Bojek PHU "JBO"	Glina 38, 27-320 Solec nad Wisłą

	Internet i Sieci Komputerowe	
	Urząd Miasta i Gminy w Lipsku	Ul. 1 Maja 2, 27-300 Lipsko, Urząd Miasta i Gminy Lipsko
	Urząd Gminy w Ciepелowie	ul. Czachowskiego 1, 27-310 Ciepелów

II.7. Finansowanie szkoły

Środki budżetowe:

Rok budżetowy	Kwota subwencji
2020	3 153 415,90
2021	3 271 586,50
2022	2 813 721,40

Tabela. Źródła finansowania (oprac. własne)

Spadająca liczba uczniów, a w związku z tym co raz mniejsze subwencje oświatowe generują konieczność zwiększania środków własnych na utrzymanie obecnej struktury edukacyjnej. Reforma oświaty podlegającej samorządowi będzie jednym z największych wyzwań stojących przed władzami samorządowymi w najbliższych latach.

II.8. Wyposażenie szkoły

Szkoła dysponuje:

- 5 pracownikami informatycznymi,
- 1 pracownią językową,
- 9 pracownikami ogólnodydaktycznymi,
- 2 pracownikami gastronomicznymi,
- 1 pracownią handlową,
- 1 pracownią ekonomiczną,

- 1 sala gimnastyczną,
- 1 salą fitness.

Niewątpliwym atutem szkoły jest fakt, że posiada własny internat ze stołówką i dobrze wyposażoną strzelnicę.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji pracowni dydaktycznych, przeprowadzonego badania potrzeb zarówno nauczycieli jak i uczniów stwierdzono konieczność doposażenia przede wszystkim pracowni w sprzęt komputerowy, który zużywa się najszybciej, ostatnia wymiana sprzętu miała miejsce w 2014 roku.

II.9. Efekty kształcenia, wyniki egzaminów

Wyniki matur:

- W roku 2022 – Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku 84 %, w województwie mazowieckim 80,10 %
- W roku 2023 – Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku 54,17 %, w województwie mazowieckim 82,3 %

Rok szkolny 2021/2022:

Wyniki egzaminów maturalnych (zdawalność w %)			
Kwalifikacje/umiejętności	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
egzamin maturalny j.polski	100 %	94,5 %	95 %
egzamin maturalny matematyka	87 %	85 %	86 %
egzamin maturalny j.angielski	100 %	100 %	100 %

Średnie wyniki Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku z przedmiotów obowiązkowych:

- 1) j. polski – 55 % (w woj. mazowieckim – 54,18)
- 2) matematyka – 56 % (w woj. mazowieckim – 61,63 %)
- 3) j. angielski – 81 % (w woj. mazowieckim – 79,60%)

Rok szkolny 2022/2023:

Wyniki egzaminów maturalnych (zdawalność w %)			
Kwalifikacje/umiejętności	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
egzamin maturalny j.polski	100 %	94,4%	95,80%
egzamin maturalny matematyka	0%	66,70%	45,8%
egzamin maturalny j.angielski	100 %	94,40%	95,80%

Średnie wyniki Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku z przedmiotów obowiązkowych:

- 1) j. polski – 55,21 % (w woj. mazowieckim – 55,14 %)

2) matematyka – 31,17 % (w woj. mazowieckim – 51,31 %)

3) j. angielski – 48,92 % (w woj. mazowieckim – 72,63 %)

Wyniki egzaminów zawodowych w 2022 roku:

- Technik żywienia i usług gastronomicznych HGT.02 – 100 % w ZSOiT w Lipsku, w województwie mazowieckim – 90,34 %
- Technik informatyk INF.02 - w ZSOiT w Lipsku 25 %, w województwie mazowieckim – 77,27 %

Wyniki egzaminów zawodowych w 2023 roku:

- Technik żywienia i usług gastronomicznych HGT.12 - w ZSOiT w Lipsku 91,67 %, w województwie mazowieckim – 69,23 %
- Technik żywienia i usług gastronomicznych HGT.02 - w ZSOiT w Lipsku 100 %, w województwie mazowieckim – 92,01 %
- Technik ekonomista EKA.04 - w ZSOiT w Lipsku 100 %, w województwie mazowieckim – 90,65 %
- Technik informatyk INF.02 - w ZSOiT w Lipsku 40 %, w województwie mazowieckim – 74,86 %

Rok szkolny 2021/2022:

Wyniki egzaminów zawodowych (zdawalność w %) - dotyczy kształcenia zawodowego			
Zawód	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
t żywienia HGT.12	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
t żywienia HGT.02	100 %	100 %	100 %
t ekonomista EKA.04	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
t.informatyk INF.02	nie dotyczy	25 %	25 %
t.programista	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Rok szkolny 2022/2023:

Wyniki egzaminów zawodowych (zdawalność w %) - dotyczy kształcenia zawodowego			
Zawód	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
t żywienia HGT.12	90,91 %	100%	91,67%
t żywienia HGT.02	100%	100%	100%
t ekonomista EKA.04	100%	100%	100%
t.informatyk INF.02	nie dotyczy	40%	40%
t.programista	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Wyniki egzaminów zewnętrznych, zwłaszcza egzaminu maturalnego z j. polskiego oraz egzaminu zawodowego dla uczniów kształcących się w technikum żywienia i usług gastronomicznych są od wielu lat na bardzo dobrym poziomie gdyż progi zdawalności naszych uczniów są wyższe od średnich w kraju. Niestety dość słabo wypadają egzaminy zawodowe dla uczniów kształcących się w zawodzie technik informatyk i egzaminy maturalne z matematyki, ponieważ są niższe niż średnia dla województwa mazowieckiego. Wyniki egzamin maturalnego na poziomie rozszerzonym w technikum również są poniżej średniej dla województwa mazowieckiego.

III. Analiza badań ankietowanych

Osiągane wyniki potwierdzają, iż szkoła potrafi przygotować uczniów do egzaminów podstawowych i przystępują do nich wszyscy absolwenci ale brakuje w ocenie dyrektora oraz kadry pedagogicznej zadawalających wyników na rozszerzonych przedmiotach a zarazem potwierdzeń w olimpiadach na szczeblu kraju.

Z uwagi na szczupłe finanse w szkole brakuje potrzebnych pomocy dydaktycznych do prowadzonych zajęć z przedmiotów ogólnokształcących i to dotyczy wszystkich przedmiotów (za wyjątkiem w-f). Szczególnie są braki w pomocach tzw. informatycznych.

Na podstawie powyższej analizy będzie potrzeba np.:

- Podniesienia umiejętności oraz uzyskania kwalifikacji zawodowych przez uczniów;
- Doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu;
- Tworzenia w szkole warunków odzwierciedlających naturalne warunki właściwe dla nauczanego zawodu;
- Rozwoju współpracy szkoły z otoczeniem społeczno - gospodarczym

III.1. Preferencje, wybory i postawy uczniów i nauczycieli w kontekście jakości zasobów szkoły

Szkoła przeprowadziła samoocenę przy wykorzystaniu ankiet, aby móc określić potrzeby wsparcia w zakresie cyfryzacji. W raporcie dla szkoły zostały zebrane i porównane opinie członków kadry kierowniczej szkoły, nauczycieli oraz uczniów. gdzie szkoła znajduje się obecnie w odniesieniu do strategii i praktyki wykorzystywania technologii cyfrowych do nauczania i uczenia się zdiagnozowano.

Badanie dotyczące obszaru infrastruktury (sprzętu, oprogramowania komputerowego, łącza internetowego) pokazało, iż istnieją duże braki w tym zakresie i żaden z aspektów nie osiągnął 4 punktów w 5-punktowej skali.

Na podstawie zebranych danych zdiagnozowano potrzebę doposażenia pracowni:

Programowania w poniżej wskazany sprzęt.

- Komputer stacjonarny z monitorem – 10 szt.
- Drukarkę 3D – 2 szt.
- Skaner 3D – 2 szt.

IV. Wnioski i rekomendacje wynikające z ujawnionych preferencji uczniów i nauczycieli szkoły w kontekście lokalnego rynku pracy reprezentowanego przez ankietowanych pracodawców

Szkoła nieustannie modernizuje ofertę kierunków kształcenia na podstawie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy. Dane pobierane są z Wojewódzkiego i Powiatowego Urzędu Pracy, danych statystycznych dotyczących zawodów nadwyżkowych i deficytowych na rynku pracy.

Ograniczeniem przy modernizacji oferty kształcenia jest wyposażenie bazy dydaktycznej do kształcenia praktycznego w zawodach:

- technik usług gastronomicznych – wyposażenie pracowni w profesjonalny sprzęt ekspres gastronomiczny oraz piec konwekcyjno-parowy i sprzęt potrzebny do utworzenia stanowisk cukierniczych.
- technik ekonomista - wyposażenie pracowni w sprzęt komputerowy ze specjalistycznym oprogramowaniem,
- technik informatyk – wyposażenie pracowni w 10 stanowisk komputerowych,
- technik programista - wyposażenie pracowni w 10 stanowisk komputerowych, drukarki 3D-2szt. i skaner 3D – 2 szt.

Oferta kształcenia szkoły i jej ciągła modernizacja pod kątem potrzeb rynku pracy wpływa na dobre przygotowanie uczniów do podjęcia pracy.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że kierunki kształcenia dostosowane są do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Specyfiką powiatu lipskiego jest to, że gospodarka oparta jest na sadownictwie, przetwórstwie i transporcie. Zawód technik usług gastronomicznych, technik informatyk, technik programista, technik ekonomista są odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy.

Z analizy Barometru zawodów wynika że, ww. kierunki kształcenia w zawodach są w równowadze popytu i podaży w powiecie lipskim. Zgodnie z danymi GUS na koniec lipca 2023 r. wskaźnik stopy bezrobocia wyniósł:

- dla Warszawy – 1,3%,
- dla województwa mazowieckiego – 4,0%
- w Polsce 5,0%

Zgodnie z Barometrem zawodów Warszawa i jej okolice charakteryzują się dużym zapotrzebowaniem na absolwentów w powyższych zawodach. Absolwenci znajdują zatrudnienie nie

tylko na terenie powiatu lipskiego ale również w firmach zlokalizowanych w okolicach Warszawy lub Warszawie. W Warszawie świetnie rozwinięte są usługi i handel, rośnie sektor BPO/SSC, pojawiają się liczne innowacyjne startupy.. W okolicach tych powstaje bardzo dużo firm a miasto Lipsko w ostatnich latach intensywnie rozwija się. Nowe budownictwo wielorodzinne przyciąga młodych ludzi, jak również dogodny dojazd do Warszawy. Warszawa – jako stolica Polski – jest najbardziej rozwiniętym i największym ośrodkiem gospodarczym kraju. To miasto nowoczesne, kojarzące się z dużym i bardzo elastycznym rynkiem pracy, otwartym dla pracowników z Polski i zagranicy. Bliskie sąsiedztwo Warszawy powoduje, że miasta te stają się „miastami sypialniami” dla osób pracujących w Warszawie.

Rekomendacje:

Uczniowie są zainteresowani dodatkowymi i efektywnymi zajęciami z doradcą zawodowym, które pozwolą im przygotować się do samodzielnego działania, podejmowania decyzji dotyczących własnego rozwoju i życia. Rozumieją że im wcześniej nauczą się świadomego planowania swojego życia tym rezultaty działań będą lepsze a ich wybory bardziej dostosowane do wymagań rynku pracy. Zajęciami z nowoczesnego doradztwa zawodowego zainteresowani są również nauczyciele/ wychowawcy klas.

Uczniowie są zainteresowani ponadto rozwijaniem i doskonaleniem umiejętności z zakresu:

- tworzenia stron internetowych,
- programowania i obsługiwanego procesu druku 3d,
- przygotowywania potraw zgodnie z trendami rynkowymi i zasadami zdrowego żywienia.

V. Zakończenie

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że kierunki kształcenia dostosowane są do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Kształcenie w zawodach: technik usług gastronomicznych, technik informatyk, technik programista, technik ekonomista są odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy. W tych zawodach wg danych Powiatowego Urzędu Pracy nie odnotowano osób zarejestrowanych jako bezrobotnych.

W przygotowaniu uczniów do funkcjonowania na rynku pracy należy mieć na uwadze, to że przed przyszłymi pracownikami będą stawiane wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz elastyczności edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji.

W związku z tym duże wymagania stawiane są przed nauczycielami.

Kadra pedagogiczna zatrudniona w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku posiada wyższe wykształcenie i kwalifikacje do nauczanych przedmiotów. Wskazane jest systematyczne doskonalenie i uzupełnianie oraz aktualizacja wiedzy z nauczanych przedmiotów, a także doskonalenie w zakresie umiejętności wykorzystania technologii informacyjnej na prowadzonych lekcjach, jak również umiejętności we wprowadzaniu innowacji pedagogicznych. Głównym problemem w kształtowaniu umiejętności zawodowych u uczniów jaki wskazują nauczyciele jest brak pomocy dydaktycznych do przedmiotów zawodowych i pracowni symulacyjnych odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy wyposażonych w nowoczesny

sprzęt multimedialny i informatyczny.

Biorąc pod uwagę oczekiwania pracodawców wobec pracowników dotyczących funkcjonowania na rynku pracy w zakresie kompetencji zawodowych należy:

- doposażyć pracownie w nowoczesne pomoce dydaktyczne w zawodach w których kształci szkoła,
- zorganizować zajęcia dla uczniów w postaci staży u pracodawców,
- zorganizować zajęcia dodatkowe dla uczniów w postaci certyfikowanych kursów nadających uprawnienia w zawodzie, wykraczających poza podstawę programową.

Biorąc pod uwagę oczekiwania pracodawców wobec pracowników dotyczących funkcjonowania na rynku pracy w zakresie kompetencji miękkich należy:

- zorganizować zajęcia ze specjalistami z zakresu nowoczesnego doradztwa zawodowego, ćwiczenia odporności na stres, kształtowania kreatywności i innowacyjności oraz umiejętności zarządzania czasem.

Po przeprowadzeniu diagnozy doskonalenia zawodowego w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy, głównymi celami jakie stawia sobie Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Pawła II w Lipsku jest :

- kształtowanie kompetencji kluczowych koniecznych do osobistej samorealizacji, bycia aktywnym obywatelem i uzyskania szans na zatrudnienie w społeczeństwie wiedzy;
- zapewnienie młodym ludziom kształcenia kompetencji zawodowych w stopniu przygotowującym ich do dorosłego życia i stanowiącym podstawę dla dalszej nauki i życia zawodowego, oraz możliwości rozwijania ich.

W związku z postępującą globalizacją każdy uczeń naszej szkoły będzie potrzebował szerokiego wachlarza kompetencji kluczowych oraz umiejętności zawodowych, by łatwo przystosować się do szybko zmieniającego się świata.

Załączniki:

1. Ankieta – diagnoza potrzeb szkoły